

Raads Voorstel

Gemeente Brummen

Ons kenmerk : RV17.0058
Programma(s) : Alle
Onderwerp : Participatiewijzer Brummen

AAN DE GEMEENTERAAD

Wij stellen voor te besluiten om:

- 1 In te stemmen met de Participatiewijzer als werkwijze om te komen tot maatwerk voor participatie;
- 2 In te stemmen met de status van een 'Pilot' en een werkingsduur van 1 jaar (01-03-18/ 28-02-19);
- 3 Het college van B&W te verzoeken de Participatiewijzer te implementeren in de organisatie.

Inleiding

Voor u ligt de Participatiewijzer Brummen (bijlage 1). Een werkwijze om tot maatwerk te komen bij het toepassen van participatie. De Participatiewijzer is voorbereid door de raadswerkgroep Vernieuwing in afstemming met de ambtelijke organisatie.

In mei 2016 heeft de Rekenkamercommissie Brummen (RKC) haar onderzoek 'Participatie, hoe moet dat?' afgerond. Een onderzoek naar de betekenis van burgerparticipatie voor de rol van de gemeenteraad. In uw vergadering van 8 september 2016 heeft u kennis genomen van dit onderzoek. En kennis genomen van de reactie van het college op dit onderzoek. Vervolgens heeft u de raadswerkgroep Vernieuwing gevraagd de aanbevelingen uit het onderzoek uit te werken en hierover met het college in gesprek te gaan.

Op 9 maart 2017 heeft dit gesprek plaats gevonden op basis van de eerste ideeën van de raadswerkgroep. Omdat de werkgroep overwegend positieve reacties vernam, heeft zij de ideeën verder uitgewerkt in deze Participatiewijzer.

Voordat we dit initiatiefvoorstel toelichten, nog even het volgende. Wij spreken van 'participatie' en niet (meer) van burgerparticipatie. De term 'burgerparticipatie' dekt al lang de lading niet meer. Allereerst spreken we liever van 'inwoners' dan van 'burgers'. Daarnaast gaat het om alle deelnemers in onze lokale samenleving. Georganiseerd en ongeorganiseerd. Inwoners, ondernemers, verenigingen, belangengroeperingen, maatschappelijke organisaties, stichtingen, adviesraden en wijk- en dorpsraden. En soms gaat het om overheidsparticipatie. Wanneer de gemeente initiatieven in de lokale samenleving ondersteunt. Om misverstanden te voorkomen en niemand een gevoel van uitsluiting te geven gebruiken wij de term 'participatie'.

Argumenten

1.1 geen nieuw beleid, maar een werkwijze voor raad en college

De gemeenteraad heeft in 2010 de kadernotitie Burgerparticipatie vastgesteld. In de toekomstvisie 'Innoveren met oude waarden', het bestuursprogramma van het huidige college en de perspectiefnota voor 2016 is dit beleid verder uitgewerkt en aangevuld. Het beleid is er en blijft ongewijzigd van kracht. Met deze Participatiewijzer introduceren we een werkwijze waarmee we de participatie willen bevorderen en de uitvoering professionaliseren. Daarmee gaat de Participatiewijzer niet alleen over de rol van de gemeenteraad bij participatie, zoals in het onderzoek van de RKC. Het is in feite één werkwijze voor raad en college. En daarmee ook voor de ambtelijke organisatie.

1.2 instrumenten en procesvoorstel voor participatie

Het is belangrijk om te onthouden dat participatie altijd een *keuze* is. Er kunnen redenen zijn om niet te kiezen voor participatie. Het is erg belangrijk om met redenen aan te geven waarom we er wel of niet voor kiezen. Vervolgens is participatie *maatwerk*. Er is geen algemeen geldende aanpak. In iedere situatie kan voor een andere aanpak worden gekozen. En er zijn meerdere instrumenten en werkvormen om uit te kiezen. Belangrijke instrumenten zijn de 'Standaardvragen om tot maatwerk te komen' en de 'Menukaart participatieladder'.

De antwoorden op de standaardvragen worden verwerkt in een procesvoorstel voor participatie. Dit voorstel wordt voorbereid door de ambtelijke organisatie. In dit procesvoorstel wordt *vooraf* aangegeven waar de participatie over gaat. En hoe het participatieproces zal verlopen. Het voorstel wordt gevoegd bij een eerste besluit van het college over een eigen initiatief/ambitie of in reactie op een inwonersinitiatief (zoals een principestandpunt, startnotitie, plan van aanpak of een ander document van gelijke strekking).

1.3 procesafspraken college-raad noodzakelijk

Met het procesvoorstel verandert ook de invloed van de raad. De raad kan in een vroeg stadium een oordeel vormen over het participatieproces. En over zijn rol in het participatieproces. In de Participatiewijzer zijn procesafspraken opgenomen om de afstemming hierover tussen raad en college goed te laten verlopen.

2. Eerst gezamenlijk ervaring opdoen

Wij stellen voor om de komende tijd eerst gezamenlijk ervaring op te doen, voordat de Participatiewijzer definitief wordt. Een pilotperiode waarin bestuurders en ambtenaren kunnen wennen aan de nieuwe werkwijze. Hiermee leren om gaan. En verbetervoorstellen doen. Inwoners, ondernemers, verenigingen, belangengroeperingen, maatschappelijke organisaties, stichtingen, adviesraden en wijk- en dorpsraden kunnen tijdens deze pilotperiode ook verbetervoorstellen doen. Na 1 jaar volgt een evaluatie die mogelijk tot een definitieve (bijgestelde) werkwijze leidt.

3. Een goede implementatie in de ambtelijke organisatie is cruciaal

De Participatiewijzer is er voor raad en college. Medewerkers moeten de werkwijze gaan omarmen en uitvoeren om het tot een succes te maken. Dat kost tijd. Begeleiding van medewerkers is noodzakelijk. Wij hebben geconstateerd dat het college al maatregelen heeft getroffen om de participatie verder te professionaliseren. Deze Participatiewijzer is daarbij een belangrijk hulpmiddel. En is een belangrijk instrument in het programma voor de organisatieontwikkeling 'Wij werken voor Brummen'.

Participatie

Ook bij de voorbereiding van deze pilot en de Participatiewijzer hoort participatie. Het doel van die participatie is een verbetering van de werkwijze. Het beleid staat niet meer ter discussie. De participatieruimte beperkt zich tot de werkwijze voor het toepassen van participatie.

Voorbereiding van de pilot en de Participatiewijzer

Vooruitlopend op de pilotperiode hebben wij een eerste concept van de Participatiewijzer ter consultatie/voor advies voorgelegd aan de wijk- en dorpsraden en de maatschappelijke adviesraad (MAR). Omdat dit de officiële adviesorganen van de gemeente zijn.

Wij hebben gekozen voor een reactieperiode van 6 weken. Dit vinden wij een redelijke termijn. In de afspraken met de wijk- en dorpsraden is geen vaste reactie-of adviestermijn vastgelegd. Wel geldt sinds 2011 met alle wijk- en dorpsraden de afspraak dat de gemeente het tijdpad van de eigen besluitvormingsprocedure zodanig inricht dat adviesorganen zoals de wijk- en dorpsraden voldoende tijd krijgen om een advies uit te brengen.

We onderscheiden de volgende stappen in het voorbereidingsproces:

<i>Wat</i>	<i>Wie</i>	<i>Wanneer</i>	<i>Producten</i>
Aanbieden aan wijk- en dorpsraden/ MAR	Presidium	Okt 2017	Concept Participatiewijzer
Consulteren/advies vragen wijk- en dorpsraden/ MAR: - Bijeenkomst wijk- en dorpsraden en werkgroep Vernieuwing - Bijeenkomst MAR en werkgroep Vernieuwing - Mogelijkheid van schriftelijke reactie/ advies	Presidium	Okt-dec 2017	- Samenvattend verslag - Schriftelijke reacties/ adviezen
Eventuele wensen en bedenkingen van het college en besluit over implementatie in de ambtelijke organisatie	College	Jan 2017	B&W-besluit
Besluitvorming raad	Raad	feb 2018	Participatiewijzer Raadsbesluit
Pilotperiode van 1 jaar	Gemeente en samenleving	Mrt 2018- feb 2019	Tussentijdse rapportages, enquête en evaluatie

De werking van de pilotperiode

Uitgangspunt: iedereen kan op ieder moment verbetervoorstellen doen!

Instrumenten en momenten:

- Online vraagbaakfunctie en ideeënbus;
- Eén of twee vaste aanspreekpunten/adviseurs in de organisatie;
- Een databank van inwoners, ondernemers of anderen met specialistische kennis en/of vaardigheden;
- Halfjaarlijkse rapportage stand van zaken/ervaringen (openbaar);
- Enquête c.q. inwonerpanel in het voorjaar van 2019;
- Eindrapportage voorjaar 2019.

Advies adviesorganen

De reacties en adviezen van de wijk- en dorpsraden en de MAR hebben geleid tot aanpassingen van het eerste concept van de Participatiewijzer. Deze aanpassingen worden genoemd in de reactienota's (bijlagen 6 en 7). En zijn in het concept van de Participatiewijzer gearceerd aangegeven.

Communicatie

Na besluitvorming door de gemeenteraad worden de bekende algemene communicatiekanalen ingezet om de werkwijze met de Participatiewijzer en ook het pilot-karakter ervan over het voetlicht te brengen. Het college neemt de verdere implementatie ervan ter hand, waarbij een actieve manier van communiceren wordt gebruikt. Bijzondere aandacht is er ook voor de communicatie richting de interne organisatie.

Financiële toelichting

Participatie kan in de voorbereidingsfase meer tijd en daarmee ook geld kosten. Wanneer als gevolg van participatie er meer draagvlak en mogelijk ook minder of zelfs geen formele bezwaren zijn, wordt er tijd en daarmee geld bespaard. De ontwikkeling van competenties van medewerkers van de gemeente vraagt wel extra tijd. Deze inzet maakt deel uit van het programma voor de organisatieontwikkeling 'Wij werken voor Brummen'. Er kan zich een situatie voordoen dat er te veel participatietrajecten c.q. inwonersinitiatieven tegelijkertijd spelen. Dan moeten er prioriteiten worden gesteld en naar faseringsmogelijkheden worden gekeken. Wij stellen voor de 'kosten van participatie' deel uit te laten maken van de evaluatie van de pilot.

Juridische grondslag

Het college van B&W kan op grond van artikel 147a, lid 4 van de Gemeentewet wensen en bedenkingen uiten ten aanzien van dit initiatiefvoorstel. Het college van B&W heeft geen wensen en bedenkingen geuit. Ook heeft het college besloten de Participatiewijzer te implementeren in de organisatie. In bijlage 8 treft u het collegebesluit aan.

Stukken ter vaststelling

1. Participatiewijzer Brummen, versie januari 2018 (INT17.2241)

2. Concept raadsbesluit (RB18.0007)

Stukken ter informatie

3. Samenvattend verslag bijeenkomst wijk- en dorpsraden 6 december 2017 (INT17.3053)
4. Samenvattend verslag bijeenkomst Maatschappelijke Adviesraad 6 december 2017 (INT17.3054)
5. Gezamenlijke reactie wijk- en dorpsraden 21 december 2017 (INT18.0040)
6. Reactienota wijk- en dorpsraden (INT17.3119)
7. Reactienota maatschappelijke adviesraad (INT17.3130)
8. B&W-besluit implementatie Participatiewijzer Brummen (BW17.0772)

Brummen, 17 januari 2018
Het Presidium,

drs. B.E. Ulfman
griffier

A.J. van Hedel
voorzitter